

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania przez ucznia
poszczególnych ocen bieżących,
a także poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
sformułowane w oparciu o realizowany przez nauczyciela
program nauczania z języka polskiego
w roku szkolnym 2026/2027**

klasy: 4 - 8

nauczyciele: Joanna Czop, Marzena Suszyło, Bożena Karasińska, Jerzy Niemczyk

Cele oceniania:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w planowaniu pracy i rozwoju,
- ukierunkowanie i motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- informowanie na bieżąco rodziców o postępach ich dzieci, trudnościach oraz specjalnych uzdolnieniach,
- przekazanie nauczycielowi informacji o efektywności jego nauczania, właściwym doborze materiałów, metod i sposobów nauczania,
- dostarczenie informacji o możliwościach poprawy oceny.

Metody i narzędzia oceniania:

Na lekcjach języka polskiego oceniane będą:

- wypowiedzi ustne,
- prace pisemne,
- technika czytania,
- stopień rozumienia czytanego tekstu,
- sposoby wygłaszania tekstów z pamięci,
- odbiór różnych tekstów kultury,
- umiejętności ortograficzne i interpunkcyjne,
- wiadomości i umiejętności z nauki o języku,
- udział w konkursach literackich,
- zaangażowanie i wkład pracy ucznia na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.

Formy pracy ucznia podlegające ocenie:

- prace klasowe sprawdzające umiejętności ucznia w zakresie pisania, stosowania norm gramatycznych, ortograficznych, stosowania różnych form wypowiedzi i odpowiedni dobór środków językowych,
- sprawdziany i dyktanda sprawdzające stopień opanowania większej partii materiału, sprawność ucznia w zakresie: rozumowania, wnioskowania, pisania, stosowania norm gramatycznych i ortograficznych,
- kartkówki sprawdzające stopień opanowania bieżącego materiału,

- aktywność na lekcji sprawdzająca zaangażowanie, umiejętność wnioskowania, rozwiązywania zadań problemowych, umiejętność pracy z tekstem literackim,
- odpowiedź ustna sprawdzająca poziom opanowania bieżącego materiału, umiejętność posługiwania się językiem polskim, logikę wypowiedzi,
- prace wykonane w grupie sprawdzające umiejętność współpracy w grupie, wkład pracy własnej, umiejętność wyszukiwania informacji i dokonywania ich selekcji, wykorzystywanie różnorodnych pomocy.

Tryb ustalania ocen:

- W ocenianiu bieżącym w ciągu roku szkolnego stosuje się rozszerzenie skali ocen o znaki +/- .
- W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny liczbowe

celujący	96 – 100%
bardzo dobry	85 – 95%
dobry	70 – 84%
dostateczny	50 – 69%
dopuszczający	30 – 49%
niedostateczny	0 – 29%

- Stosuje się określony sposób zapisu:

sprawdzian, test, praca klasowa – kolor czerwony

pozostałe oceny – kolor czarny lub inny wybrany przez uczącego

- Ocenianie wspomagające:
 - plus (+) uczeń może otrzymać za: aktywność na lekcji, pracę w grupie, przygotowanie materiałów wzbogacających proces lekcyjny, inne formy aktywności,
 - minus (-) uczeń może otrzymać za brak zeszytu, podręcznika lub innych pomocy potrzebnych na lekcji, brak zaangażowania na lekcji.
 - 5 plusów – bdb
 - 5 minusów – ndst
 - rozliczanie (+), (-) odbywa się na bieżąco.
- Sprawdziany całogodzinne zapowiadane są tydzień przed planowanym terminem pisania. Kartkówki z trzech ostatnich lekcji trwające 5-15 minut, bez zapowiedzi.
- Nauczyciel oddaje prace pisemne w terminie do 2 tygodni.
- Wystawianie oceny rocznej (semestralnej) dokonuje się na podstawie ocen częściowych.

Ocena uwzględnia:

- Stopień opanowania wiadomości przez ucznia.
- Sprawność w posługiwaniu się umiejętnościami.
- Cechy psychofizyczne ucznia warunkujące możliwość opanowania przez niego materiału oraz operowania umiejętnościami.

Ocena jest jawna. Na żądanie ucznia i rodziców powinna być umotywowana.

Przygotowanie ucznia do lekcji:

- Uczeń przed lekcją może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć, ale nie częściej niż 2 razy w ciągu semestru. Niewykorzystanie tej możliwości nie przenosi się na semestr II.
- Nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy jako brak gotowości do odpowiedzi ustnej i niezpowiedzianej kartkówki.
- Nieprzygotowanie do lekcji nauczyciel odnotowuje w dzienniku wpisem „np”.

Sposoby korygowania braków, poprawiania wyników niekorzystnych:

1. Jeżeli uczeń otrzyma z pracy pisemnej, odpowiedzi ustnej, recytacji lub pracy klasowej stopień niedostateczny, to ma prawo do jego poprawy w ciągu 2 tygodni od podania wyników.
2. Uczeń może poprawić otrzymany stopień w późniejszym terminie, jeśli uzgodni to z nauczycielem i poda ważną przyczynę zmiany terminu.
3. W przypadku dłuższej nieobecności uczeń otrzymuje instrukcje i zakres materiału, jaki powinien nadrobić oraz termin, w jakim zobowiązany jest zaliczyć określone wiadomości.

Wymagania ogólne na poszczególne oceny:

Ocenę **celującą** może otrzymać uczeń, którego postawa jest wybitnie twórcza. Uczeń nie ogranicza się tylko do przyswojenia treści programowych, ale również stale i systematycznie pogłębia wiedzę. Opanował cały materiał przewidziany do realizacji w danej klasie. W swoich działaniach jest bardzo samodzielny, innowacyjny i twórczy. Wzorowo wykonuje zadania dodatkowe. Umiejętnie korzysta z wszelkich dostępnych źródeł informacji. Potrafi je gromadzić, selekcjonować, syntetyzować i analizować. Są one podstawą do tworzenia wartościowych pod względem merytorycznym i dydaktycznym prac. Mogą stanowić także źródło sukcesów ucznia w różnego rodzaju konkursach.

Ocenę **bardzo dobrą** może otrzymać uczeń, którego cechuje duży stopień samodzielności i aktywności w pracy na lekcji i pozalekcyjnej. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji. Posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie. Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, języka, ortografii, interpunkcji. Często angażuje się w zadania dodatkowe.

Ocenę **dobłą** może otrzymać uczeń, który opanował zdecydowaną większość treści programowych oraz posiada niezbędne umiejętności. Zasób wiedzy i umiejętności pozwalają na całościowe zrozumienie omawianych zagadnień. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje. W wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych. Bierze czynny udział w lekcji.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który opanował umiejętności oraz wiadomości w zakresie niezbędnym do zrozumienia omawianych na lekcjach zagadnień. Zasób jego wiadomości pozwala na samodzielne wykonywanie zadań o ograniczonym stopniu trudności. Odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego. Wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który opanował tylko najbardziej elementarne umiejętności i wiadomości. Wiedza jego jest wycinkowa, ogranicza się do najważniejszych pojęć. W wielu przypadkach jest to wiedza epizodyczna, wskutek czego uczeń ma problemy z wykonywaniem zadań nawet o niewielkim stopniu trudności. Ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru. Nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów. Pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie opanował nawet najbardziej podstawowych wiadomości i umiejętności, nie wykazuje chęci jakiegokolwiek pracy na lekcji, nie przeczytał obowiązkowych lektur, nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o minimalnym stopniu trudności.

Kryteria oceniania obszarów aktywności

a) Wypowiedzi ustne:

celujący	Wypowiedź ustna jest całkowicie poprawna pod względem językowo-stylistycznym i merytorycznym, poprawna pod względem kompozycyjnym. Temat wyczerpująco zrealizowany, pełny zakres wiadomości. Uczeń dokonuje uogólnień, wyraża własne sądy, ocenia. W wypowiedzi uwzględnia właściwe dla przyjętej formy środki stylistyczne, posługuje się piękną polszczyzną.
bardzo dobry	Wypowiedź ustna jest poprawna pod względem językowo-stylistycznym i merytorycznym o logicznym układzie treści. Temat prawie wyczerpująco zrealizowany. W wypowiedzi uwzględnione są właściwe dla danej formy środki językowe. Uczeń wyraża własne sądy, uogólnienia, posługuje się poprawną polszczyzną.
dobry	Wypowiedź ustna jest samodzielna, poprawna pod względem językowo-stylistycznym, logicznym, zawiera większość wymaganych wiadomości. kompozycja schematyczna. Wydarzenia uporządkowane są zgodnie z chronologią lub informacje z planem. Uczeń posługuje się poprawną polszczyzną.
dostateczny	Wypowiedź ustna budowana jest na ogół samodzielnie (z niewielkim ukie-runkowaniem nauczyciela), z uwzględnieniem zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań i precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa. Zdarzają się uchybienia w układzie treści. Uczeń prezentuje w wypowiedzi ustnej podstawowy zakres wiadomości i umiejętności.
dopuszczający	W wypowiedzi ustnej uczeń popełnia błędy merytoryczne i językowo-stylistyczne, ale samodzielnie lub z pomocą nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania. Opowiada o wydarzeniach, których sam był uczestnikiem, formułuje najprostsze formy wypowiedzi. Treści są nieuporządkowane.
niedostateczny	Wypowiedź ustna nie jest poprawna pod względem językowym i rzeczowym. Nawet z pomocą nauczyciela uczeń nie jest w stanie odpowiedzieć na pytania i sformułować dłuższej wypowiedzi.

b) Wypowiedzi pisemne

- przy ocenie prac pisemnych bierze się pod uwagę poziom merytoryczny, kompozycyjny i językowy,

- dłuższe wypowiedzi powinny zawierać, pisemną informację o zaletach i wadach pracy oraz ocenę lub punkty dotyczące poszczególnych kryteriów,
- zadania otwarte na testach ocenia się według ustalonych kryteriów punktowych,
- uczeń jest zobowiązany do poprawy błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych we wskazanych przez nauczyciela wypowiedziach pisemnych.

c) Testy i sprawdziany

- szczegółowe kryteria ustalane są przy każdym sprawdzianie

d) Dyktanda ortograficzne

- rodzaje błędów:
 - 1 punkt – rz, ż, ó, u, ch, h, pisownia nie z różnymi częściami mowy, wielkie i małe litery
 - 0,5 punktu – nosówki, i, j, pisownia by, wyrażenia przyimkowe, użycie łącznika
 - 0,25 punktu – zamiana głosek, nieprawidłowe przenoszenie wyrazów, brak litery, błędy interpunkcyjne
- kryteria oceny:

celujący	0pkt
bardzo dobry	1pkt
dobry	2-3pkt
dostateczny	4-5pkt
dopuszczający	6-7pkt
niedostateczny	8pkt

e) Recytacja

celujący	Uczeń osiąga sukces w konkursie recytatorskim na terenie szkoły, gminy itd. Recytuje różnorodne utwory na akademii szkolnej lub innej imprezie artystycznej. Każda recytacja wyjątkowo udana, piękna.
bardzo dobry	Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy, wykazując bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu (brak błędów), właściwą ekspresję, pauzowanie, tempo i artykulację, uwzględniając intonację, próbując oddać głosem nastrój utworu. Interpretuje wiersz barwą i siłą głosu.
dobry	Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy, wykazując dobre opanowanie pamięciowe tekstu (drobne potknięcia), z ekspresją, artykulacją i tempem, próbując oddać głosem nastrój utworu, zwracając uwagę na zabarwienie uczuciowe i natężenie głosu.
dostateczny	Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy ze zrozumieniem, z odpowiednią artykulacją i akcentem. Mogą pojawiać się błędy.
dopuszczający	Uczeń wygłasza z pamięci wiersz lub fragment prozy. Opuszcza jednak wyrazy, zmienia ich kolejność, używa innych słów lub nie opanował tekstu w całości. Nie zachowuje właściwego pauzowania, artykulacji.
niedostateczny	Uczeń nie opanował tekstu pamięciowo. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie odtworzyć z pamięci wiersza lub fragmentu prozy.

f) Czytanie

celujący	Uczeń biegle, bezbłędnie czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu. Poprawnie, wyraźnie i wyraziście
----------	---

	czyta różnorodne teksty z uwzględnieniem celu (informacja, perswazja...)
bardzo dobry	Uczeń czyta tekst płynnie, wyraziście, stosując znaki prawidłowego przestankowania, uwzględniając akcenty logiczne, właściwe tempo i rytm.
dobry	Uczeń czyta tekst płynnie, wyraziście, stosując znaki przestankowe, zachowując właściwe tempo i rytm.
dostateczny	Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, stosując znaki przestankowe. Błędnie odczytuje trudniejsze wyrazy w nowym tekście. W większości uwzględnia zasady logicznego akcentowania.
dopuszczający	Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, nie zachowując odpowiedniego tempa, logicznego przestankowania, błędnie odczytuje niektóre wyrazy. Technika głośnego czytania pozwala mu jednak na zrozumienie tekstu.
niedostateczny	Uczeń nie opanował techniki głośnego czytania, nie rozumie czytanego tekstu, co uniemożliwia mu wykonanie najprostszych zadań i ćwiczeń oraz samodzielne uczenie się.

g) Zeszyt

- zeszyt jest sprawdzany co najmniej raz w semestrze,
- uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek w zeszycie i ćwiczeniach za czas swojej nieobecności w szkole,
- w przypadku niewłaściwego zapisu notatek lub pojawiania się dużej ilości rażących błędów nauczyciel może zlecić uczniowi przepisywanie wyznaczonych notatek i ćwiczeń.

celujący	Zeszyt bardzo staranny, pełne notatki, brak błędów przy przepisywaniu z tablicy, duża estetyka.
bardzo dobry	Zeszyt staranny, pełne notatki.
dobry	Zeszyt staranny, pełne notatki, nieliczne błędy.
dostateczny	Zeszyt w miarę staranny, niewielkie błędy w notatkach, błędy przy przepisywaniu z tablicy dość liczne.
dopuszczający	Zeszyt niestaranny, braki w notatkach, liczne błędy przy przepisywaniu z tablicy.
niedostateczny	Brak zeszytu lub brak większości notatek i ćwiczeń.

Kryteria oceniania uczniów z dysfunkcjami

Wszelkie dysfunkcje nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego programem nauczania. Jednak ze względu na trudności w nauce nie wynikające z winy dziecka, nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych możliwości ucznia i pracuje zgodnie z wytycznymi indywidualnych planów pracy z uczniem dysfunkcyjnym.

Biorąc pod uwagę różne dysfunkcje nauczyciel w ocenie pracy ucznia powinien brać pod uwagę charakter dysfunkcji i dostosować do niej wymagania.

- W zakresie prac pisemnych nauczyciel powinien: wydłużyć czas przeznaczony na pisanie, nie oceniać estetyki pisma, poprawiać, lecz nie uwzględniać w ocenie błędów ortograficznych, pomóc w przeczytaniu tekstu bazowego lub poleceń, udostępnić dodatkowe słowniki i inne pomoce.

- W zakresie słuchania i mówienia nauczyciel powinien: wydłużyć czas wypowiedzi, zadawać dodatkowe pytania ukierunkowujące, oceniać merytoryczną wiedzę, a nie formę przekazu informacji, umożliwić odpowiadanie bez obecności innych uczniów.
- W zakresie czytania nauczyciel powinien: zachęcić do czytania, sprawdzać znajomość treści, a nie technikę czytania, umożliwić czytanie bez obecności innych uczniów.

Ocenianie uczniów dyslektycznych

Stwierdzenie dysfunkcji nie zwalnia uczniów z obowiązków szkolnych. Przeciwnie – uczeń taki powinien wykazywać się samodzielną pracą, wykonywać dodatkowe zdania i ćwiczenia, które pomogą mu w przezwyciężaniu trudności.

Sposoby oceniania:

• **Dyktanda**

Jeżeli dyktando dotyczy wszystkich zasad ortograficznych, nauczyciel podaje uczniowi do opracowania listę trudnych wyrazów, które występują w dyktandzie. Przy ocenie dyktanda nauczyciel bierze pod uwagę tylko te wyrazy i stosuje ocenę opisową.

Jeżeli uczeń robi postępy, może otrzymać ocenę, która zostanie wpisana do dziennika.

Zamiast dyktanda nauczyciel może przygotować dla ucznia sprawdzian ortograficzny zawierający polecenie zapisania wybranych zasad ortograficznych i wykonanie określonych ćwiczeń ortograficznych.

• **Prace klasowe z literatury**

Nauczyciel wystawia ocenę z pracy pisemnej bez uwzględniania błędów ortograficznych. W pracy zaznacza każdy błąd ortograficzny i wystawia ocenę opisową za ortografię. Uczeń musi dokonać poprawy błędów w zeszycie przedmiotowym lub na pracy według wzoru.

Kryteria:

- ortografia – komunikatywność wypowiedzi,
- interpunkcja – zamykanie myśli w obrębie zdania

• **Zeszyt**

Ocenie podlega systematyczność w zapisie notatek.

• **Głosowa interpretacja tekstów literackich**

Nauczyciel informuje ucznia o tym, jaki tekst będzie głośno czytany na następnej lekcji (kolejny dzień), aby ten mógł się przygotować.

Nauczyciel dopuszcza jedną pomyłkę w płynności recytacji przy ocenie bardzo dobrej.

W przypadku uczniów posiadających opinie bądź orzeczenia z PPP nauczyciel pracuje zgodnie z zaleceniami poradni i indywidualnie ustala wymagania i sposób oceniania każdego z tych uczniów.

Nauczanie zdalne – w wypadku nauczania zdalnego uczący oceniają prace uczniowskie przesłane za pośrednictwem wskazanej platformy edukacyjnej zgodnie z w/w kryteriami.

Joanna Czop
Marzena Suszyło
Bożena Karasińska
Jerzy Niemczyk